

Miljögranskningsrapport om mindre bränslestationer

Omfattning

Granskningsärendena omfattade befintliga mindre bränsledistributionsstationer på fasta Åland och i skärgården vid vilka förvaras minst 10 m³ fordonsbränsle. Totalt prövades 21st verksamheter i sin helhet mot miljöskyddslagens allmänna hänsynskrav (4 § 2008:124).

I prövningsförfarandet ingick inspektion av den fysiska verksamheten. Vid inspektionerna kontrollerades bland annat förvaringskärlens (cisterners och bränslepumpars) yttre skick, skyddsutrustning och fundament, spillzonens täthet och storlek, verksamhetsutövarens kontrollrutiner för skötsel och drift samt andra miljöskyddsaspekter.

Skyddsåtgärder vid bränslehantering

Petroleumprodukter innehåller miljö- och hälsoskadliga ämnen och bör hanteras på ett varsamt och hållbart sätt. Onödiga utsläpp till följd av läckande förvaringskärl, rörsystem eller bränsleslangar ska förhindras genom att förebyggande åtgärder vidtas. För att undvika spill till miljön vid fordonstankning och cisternpåfyllning ska platser där detta sker vara försedda med en tät ytbeläggning.

Större utsläpp av petroleumprodukter kan få betydande miljökonsekvenser, men även små utsläpp är förknippade med miljö- och hälsorisker t.ex. genom förorening av grund- och ytvattendrag. Redan mycket låga halter i grundvattnet av vissa petroleumkomponenter kan förorsaka lukt- och smakproblem och vara direkt hälsovådligt.

Förebyggande skyddsåtgärder vid bränslehantering kan exempelvis omfatta:

- användning av dubbelmantlade cisterner
- invallning av förvaringskärl
- regelbunden besiktning av förvaringskärl
- påkörningsskydd vid förvaringskärl
- överfyllningsskydd på cisterner
- regelbunden kontroll av bränslenivån
- nödstopp till bränslepumpar
- tät ytbeläggning vid distributionsområdet
- tillgång till absorptionsmaterial
- dagvattenavledning till oljeavskiljare

Miljögranskningsresultat

De granskade verksamheterna håller en mycket varierande nivå ifråga om både grundläggande miljöskydd och verksamhetsutövarnas egenkontrollrutiner.

Fem verksamheter godkändes genom myndighetsbeslut utan krav på vidare åtgärder.

I sju fall utfärdades föreskrifter om egenkontroll i samband med myndighetsbeslut.

I 13 av de 21 provningarna gavs instruktioner med myndighetsbeslutet.

Två verksamhetsutövare har, med anledning av allvarliga brister i verksamheternas miljöskydd som uppdagats vid inspektion, ålagts att vidta åtgärder innan beslut om miljögranskning kan fattas.

Brister i verksamheternas miljöskydd

Exempel på brister som kunde konstateras vid inspektion:

- bränslerör i vattnet
- avsaknad av tät ytbeläggning vid tanknings- och påfyllningsplatser
- avsaknad av påkörningsskydd vid cisterner
- avsaknad av spillskyddsanordningar vid bränslepumpar
- otillräcklig uppföljning av cisternernas bränslenivå
- bristfällig skötsel av vegetation vid cisterners förvaringsplats
- avsaknad av giltiga besiktningssuppgifter

Verksamhetsutövarens miljöansvar

En verksamhetsutövare ska enligt lag besitta tillräcklig kunskap om den egna verksamhetens miljöpåverkan samt om möjligheterna att förebygga och begränsa sådan påverkan. Vid bränsledistributionsverksamhet ansvarar verksamhetsutövaren för att cisterner och bränslepumpar kontinuerligt genomgår erforderlig besiktning. Bristfälligt underhåll kan leda till läckage eller andra oönskade miljö- eller säkerhetskonsekvenser. Vidare är det även viktigt att ha klara rutiner för egenkontroll av verksamheten. Detta kan exempelvis inkludera regelbundna mätningar av cisternernas bränslenivå samt allmän skötsel av området inom vilket cisterner och bränslepumpar förvaras.

Det kan konstateras att det bland flera verksamhetsutövare förekom brister gällande kännedomen om den egna verksamhetens miljöpåverkan samt om vilka enkla åtgärder som kan vidtas för att förbättra det allmänna miljöskyddet.

Vid två verksamheter upptäcktes oljeförorenad mark intill bränslepumparna. I det ena fallet var orsaken till föroreningen en läckande tanknings slang medan det andra fallet sannolikt berodde på avsaknad av en lämplig upphängningsanordning för tankningsslangen. I båda fallen hade verksamhetsutövaren underlåtit att sanera den förorenade marken.

Bakgrund

I samband med att landskapslagen (2008:124) om miljöskydd trädde ikraft den 1.12.2008 krävdes att sådana verksamheter som enligt denna lag blev miljögranskningspliktiga lämnade in ansökan om miljögranskning inom ett år från lagens ikraftträdande. Ett stort antal ärenden inkom därför till myndigheten under slutet av 2009. Enligt 1 § samt 7.2 punkten i bilaga 1 landskapsförordning (2008:130) om miljöskydd ska distributionsstationer vid vilka lagras minst 10 m³ bränsle genomgå miljögranskning.

För miljögranskning debiterades en avgift om 100 euro enligt avgiftstabell 1, bilaga 1 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets avgiftstaxa för 2010, fastställd av Ålands landskapsregering den 18 mars 2010 (Dnr S40/07/5/249).

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Yvonne Österlund
Myndighetschef
Beslutande

Jesper Svanfelt
Tf. miljöskyddsinspektör
Föredragande